

İZMİR FOTOĞRAFLARINDAN DÜNDEN BUGÜNE BİR SEÇKİ

— ÖMER DURMAZ —

MANZARAM
İZMİR
VIEWS

İZMİR
DEVELOPMENT
AGENCY

*Cultural
Publications*

*İzmir Görsel
Tarih Albümleri*

I

*Visual History
Albums of İzmir*

A SELECTION OF İZMİR PHOTOGRAPHS FROM PAST TO PRESENT

MANZARAM İZMİR
İZMİR VIEWS

İzmir Fotoğraflarından Dünden Bugüne Bir Seçki
A Selection of İzmir Photographs from Past to Present

ÖMER DURMAZ

İZMİR KALKINMA AJANSI
İZMİR DEVELOPMENT AGENCY

MANZARAM İZMİR / İZMİR VIEWS

İzmir Fotoğraflarından

Dünden Bugüne Bir Seçki

A Selection of İzmir Photographs
from Past to Present

Koordinasyon / Coordination

İzmir Kalkınma Ajansı - İZKA

İzmir Development Agency

Çağdaş Güneş - İZKA

Tanıtım ve Dış İlişkiler Birim Başkanı

Head of City Marketing and Foreign Relations Unit

Hazırlayan / Editor

Ömer Durmaz

Düzeltili / Redaction

İlhan Pınar

Son Okuma / Final Reading

Yaşar Ürük

Tasarım / Design

Ömer Durmaz, Orçun Andıç - İZKA

Çeviri / Translation

Öykü Kafalı - İZKA

Yayımcı / Publisher

İzmir Kalkınma Ajansı

İzmir Development Agency

Şehit Fethi Bey Cad. No: 49 / 1 Birlik Plaza

Kat: 3 Gümrük 35210 İzmir / Türkiye

www.izka.org.tr

Basım / Printed by

Ofset Yapımevi

Şair Sok. No: 4 Çağlayan Mah.

Kâğıthane 34410 İstanbul / Türkiye

Baskı Bilgisi / Print Information

1. Baskı / 1st Edition,

Eylül 2019 / September 2019,

1.000 Adet / 1.000 Copies.

ISBN

978-605-5826-22-2

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar
Hakkında Yönetmelik'in 5. maddesi 2. fıkrasına
göre bandrol taşıması zorunlu değildir.

Teşekkürler / Thanks

Tarihi fotoğrafların arşiv / koleksiyon bilgisiyle

yakın tarihli güncel fotoğrafların fotoğrafçı

bilgileri fotoğraf altlarında belirtilmiştir.

İzmir'in tanıtımına katkı sağlamak için

hazırlanan bu albüm projesine destek veren

kurum ve kişilere teşekkürlerimizi sunarız.

The collection / archive information of the
historical photos and the photographers of
the recent ones are captioned. We would like
to express our gratitude to the institutions
and individuals who supported this album
project, created for the promotion of İzmir.

Bugünden Fotoğraflar / Photos from Today

Aycan Gönenç, Aykut Okan, Aykut Uslutekin,
Bülent İnce, Bülent Öztürk, Emin Emrah Yerce,
Emirali Kokal, Fatih Kurunaz, Gökhan Gökmen,
Gültekin Çizgen, Hüseyin Şalış, İsmet Danyeli,
Koray Özpalamutçu, Mehmet Yasa, Ozan Çelik,
Şafak Yavuzlar, Tamer Hartevioğlu, Uygur Özel.

Dünden Fotoğraflar / Photos from Yesterday

Ahmet Hamdi Yenice, Alexander Svoboda,
Alphonse Rubellin, Cemal Yalkış, Çulluzade
Biraderler, Etem Ruhi, Félix Bonfils,
Guillaume Gustave Berggren, Jane
Laroche, Jules Lind, Sébah & Joaillier.

Alman Arkeoloji Enstitüsü İstanbul
(German Archaeological Institute İstanbul),
Amerikan Kongre Kütüphanesi (Library of
Congress), Cengiz Kahraman arşivi (Cengiz
Kahraman's archive), Getty Araştırma Enstitüsü
(Getty Research Institute), İzmir Büyükşehir
Belediyesi (İzmir Metropolitan Municipality),
İzmir Ticaret Odası (İzmir Chamber of Commerce),
Ömer Durmaz arşivi (Ömer Durmaz's archive),
SALT Araştırma (SALT Research), Suna ve İnan Kıraç
Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Merkezi (Suna
& İnan Kıraç Research Center for Mediterranean
Civilizations), Rijks Müzesi (Rijksmuseum).

Özel Teşekkür / Special Thanks

George Poulimenos, Mert Rüstem,

Uğur Kavas, Sertaç Sezer.

Kapak Fotoğrafı / Cover Photo

Emirali Kokal. İzmir Saat Kulesi,

Atatürk Meydanı, Konak. 2019.

(İzmir Büyükşehir Belediyesi arşivi).

Emirali Kokal. İzmir Clock Tower,

Atatürk Square, Konak. 2019.

(İzmir Metropolitan Municipality archive).

Yasal Bilgi / Legal Information

Bu kitap, İzmir Kalkınma Ajansı tarafından

yayıma hazırlanmış olup kurumun kültür

hizmetidir. İzmir Kalkınma Ajansı'nın

bedelsiz yayını olup satılamaz. Bütün hakları

saklıdır. Kaynak gösterilmeden tanıtım için

yayımlanacak yazılar dışında, İzmir Kalkınma
Ajansı'nın yazılı izni alınmadan çoğaltılamaz.

© İzmir Kalkınma Ajansı.

This book was prepared for publication by İzmir
Development Agency as a free cultural service.

It is a free publication by İzmir Development

Agency that cannot be sold. All rights

reserved. It cannot be reprinted without the

written permission of İzmir Development

Agency, apart from promotional articles.

© İzmir Development Agency.

MANZARAM İZMİR
İZMİR VIEWS

İzmir Fotoğraflarından Dünden Bugüne Bir Seçki
A Selection of İzmir Photographs from Past to Present

ÖMER DURMAZ

İZMİR KALKINMA AJANSI
İZMİR DEVELOPMENT AGENCY

İZMİR FOTOĞRAFLARINDAN DÜNDEN BUGÜNE BİR SEÇKİ

— ÖMER DURMAZ —

MANZARAM

İZMİR

VIEWS

A SELECTION OF İZMİR PHOTOGRAPHS FROM PAST TO PRESENT

Dr. Mehmet YAVUZ

Genel Sekreter

İzmir Kalkınma Ajansı

Secretary General

Izmir Development Agency

İzmir Kalkınma Ajansı, kurulduğu 2006 yılından günümüze kadar uzanan dönemde İzmir'in iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınması için politika, strateji geliştiren, geliştirdiği politika ve stratejiler doğrultusunda kamu, özel sektör, üniversiteler ile sivil toplum kuruluşlarına mali destek sağlayan, yurt dışında İzmir'in yatırım ortamı ile turizm potansiyelini tanıtıcı çalışmalar yürüten kamu tüzel kişiliğine haiz bir kuruluş.

Ajansımız tarafından yapılan çalışmalar aracılığıyla İzmir'in girişimcilik ve yenilik ekosisteminin geliştirilmesinden sektörel kümelenme çalışmalarına, temiz üretim teknolojilerinden tarım sektöründe yenilikçi üretim metotlarının uygulanmasına, mesleki eğitimin niteliğinin artırılmasından tarihi eserlerimizin restorasyonuna kadar kalkınmanın bütün boyutlarına ilişkin onlarca yenilikçi proje uygulaması gerçekleştirilmiş, birçok yeni kavram, teknoloji ve uygulama İzmir kamuoyunun gündemine taşınmıştır. Önümüzdeki dönemde de Ajansımız, bugüne kadar edindiği tecrübelerin ışığında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız koordinasyonu ve paydaşlarımızla yakın işbirliği içerisinde çalışmalarını, İzmir'in mukayeseli üstünlüğe sahip olduğu alanlara odaklanarak sürdürecektir.

İzmir, 8.000 yılı aşan tarihiyle Akdeniz havzasının kadim şehirlerinden biri. Bu yönüyle sahip olduğu tarihi ve kültürel miras, İzmir'i bir turizm destinasyonu olarak ulusal ve uluslararası düzlemde avantajlı kıyor. Kadifekale ve Liman arasında konumlanmış ve yüzyıllardır merkez olma özelliğini korumuş, içinde Antik dönemden Osmanlı dönemine oradan da Cumhuriyete uzanan izleri barındıran tarihi şehir merkezine; sınırları içerisindeki Efes ve Bergama gibi UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan iki kültür mirasıyla; Birgi'den Şirince'ye, Urla'dan Foça'ya, Alaçatı'dan Kozak Yaylası'na kadar oldukça geniş bir yelpazede sunduğu alternatif turizm imkânlarıyla İzmir, sanayi ve ticaret şehri olmasının yanı sıra gerçek bir turizm şehri. Ajansımız da kurulduğu günden itibaren bu gerçekliğin farkında olarak gerek planlama, analiz, strateji geliştirme gerekse de tanıtım ve mali destek faaliyetleriyle turizm sektörünün gelişimine katkı sağlamıştır ve sağlamaya devam etmektedir.

Ajansımızın İzmir'in tanıtımına yönelik benimsediği yeni yaklaşımın ürünü olarak hayata geçirilen "İzmir Kalkınma Ajansı Kültür Yayınları"nın ilk eseri olan "Manzaram İzmir", 19. yüzyılın ortalarında ilk kez fotoğraflanan ve o tarihten bugüne kadar birçok fotoğrafçının kadrajına girmiş olan İzmir'e ait fotoğraflardan bir seçki sunmaktadır. Yaklaşık iki yüzyıllık dönemi kapsayan bu fotoğraflar incelendiğinde, kentin sosyo-kültürel hafızasına dair geniş bir bakış açısı sundukları görülmektedir. Bu bağlamda, bilgi ve belge niteliği taşıyan fotoğraf arşivlerini, çağdaş fotoğraf sanatçıların eserleriyle harmanlayan bu özenli yayınlara, şehir fotoğraflarından oluşan albüm geleneğine günümüzden bir örnek eklemiş oluyoruz. Bu vesileyle, eserin editörü Ömer Durmaz, Ajansımız adına süreci koordine eden Tanıtım ve Dış İlişkiler Birim Başkanı Çağdaş Güneş, grafik tasarım çalışmalarını gerçekleştiren Orçun Andıç başta olmak üzere emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ederken, fotoğraflarının yayımlanmasına müsaade eden pek kıymetli fotoğraf sanatçılarımıza ise, ayrı ayrı şükranlarımı sunuyorum.

Son olarak önümüzdeki dönemde çeşitli konu başlıklarında yayımlayacağı eserlerle yoluna devam edecek olan "İzmir Kalkınma Ajansı Kültür Yayınları"nın, İzmir'in zengin kültürünün bütün yönleriyle daha iyi tanıtılmasına ve bu yolla kültürel ve sosyal yaşamının gelişmesine katkı sunacağına inanıyorum.

Izmir Development Agency is a public entity that has been developing policies and strategies for the economic, social and cultural development of İzmir since its establishment in 2006. The Agency provides financial support for the public and private sector, universities and non-governmental organizations while also carrying out activities to promote the investment environment in İzmir as well as the tourism potential of the city in line with the policies and strategies it develops.

Through the studies carried out by our Agency, dozens of innovative projects were implemented in all aspects of development from the improvement of the entrepreneurship and innovation ecosystem in İzmir to clustering efforts; from clean production technologies to innovative production methods in the agricultural sector; from the enhancement of the quality of vocational education to the restoration of our historical monuments while many new concepts, technologies and applications were brought to the agenda of the public opinion of İzmir. In the upcoming period, our Agency will continue to work in the light of the experience it has gained so far, within the coordination of the Ministry of Industry and Technology and with close cooperation with our partners, focusing on areas which İzmir has comparative advantage in.

Izmir is one of the ancient cities of the Mediterranean basin with a history of over 8,000 years. This historical and cultural heritage provides a great advantage for İzmir as a tourism destination both on a national and an international level. İzmir is not only an industry and trade hub but also a significant tourism city with two cultural heritage sites within its borders named on the UNESCO World Cultural Heritage List, Ephesus and Pergamon; with a historical city center, situated between Kadifekale and the Port, which has maintained as the center for centuries, carrying the traces from the Ancient Period and the Ottoman Empire all the way to the Republic; and with a wide range of alternative tourism opportunities offered in Birgi to Şirince, Urla to Foça and Alaçatı to Kozak Plateau... Being aware of this heritage since its establishment, our Agency has been contributing to the development of the tourism sector through planning, analyses and strategy development as well as promotional and financial support activities.

"İzmir Views", the first output of the İzmir Development Agency Cultural Publications, created in line with the new approach adopted by our Agency for the promotion of İzmir, offers a selection of photographs of the city, which was photographed for the first time in mid-19th century and captured by many photographers ever since. When examined, these shots from a period of about two centuries provide a broad perspective on the socio-cultural memory of the city. In this regard, we have added a modern-day example to the city photography album tradition with this elaborate publication that compiles photo archives that provide historical record and information with the works of contemporary artists. On this occasion, I would like to once again thank Ömer Durmaz, the editor of the album, Çağdaş Güneş the Head of City Marketing and Foreign Relations Unit who has coordinated the process on behalf of our Agency, Orçun Andıç the graphic designer of the album as well as everyone else who has contributed to the project. I would also like to express my gratitude to each precious photo artist who has granted us permission to publish their work.

Lastly, I believe that the "İzmir Development Agency Cultural Publications" which will continue to progress with new publications on different topics, will contribute to the promotion of the rich cultural heritage of İzmir in every aspect and therefore contribute to the development of the cultural and social life in the city.

“Aşklarının tarihi bir şehrin tarihidir diyorum
Gün gelir aşklarıyla anılır şehirler anılırsa
Niyetim sevdalı sözler etmek de olmasa
İzmir için ne yazarsam sana adıyorum!”

NECATİ CUMALI (1921-2001) / From the poem of "Dedication".

**"The romance in its history, tells the tale of a city
Love stories are how the cities are remembered through
Although I don't intend to utter words of love
All my words to İzmir, I dedicate to you!"**

MANZARAM İZMİR

• İzmir Limanı / Port of İzmir. Şafak Yavuzlar, 2018.

• İzmir Limanı / Port of İzmir. Şafak Yavuzlar, 2018.

• Göztepe / Göztepe. Emirali Kokal, 2017.

• İzmir Körfezi / Gulf of İzmir. Emirali Kokal, 2017.

- **Konak** / Konak. Emirali Kokal, 2017.
- **Basmane Meydanı** / Basmane Square. Emirali Kokal, 2017.

• İnciraltı / İnciraltı. Emirali Kocal, 2013.

• Kızlaragasi Hanı, Kemeraltı / Kızlaragasi Inn, Kemeraltı. Bülent İnce, 2018.
• İzmir Saat Kulesi / İzmir Clock Tower. Bülent İnce, 2018.

• İzmir Saat Kulesi / İzmir Clock Tower. Emirali Kokal, 2019.

“Gezdim tüm dünyayı gördüm
Güzel İzmir sana geldim
Benim şirin güzel yurdum
Güzel İzmir sana geldim”

NEŞET ERTAŞ (1938-2012) / From the poem of "İzmir".

"I've travelled the world,
seen every corner
Beautiful İzmir, I came back to you
My lovely little town
I came back to you"

• **Varyant** / Varyant. Bülent İnce, 2018.

• **Cumhuriyet Meydanı, Pasaport** / Cumhuriyet Square, Pasaport. Bülent İnce, 2018.

- Alaybey-Karşıyaka'dan İzmir Körfezi / Gulf of İzmir from Alaybey-Karşıyaka. Emirali Kokal, 2017.
- Denizden Konak / Konak from the sea. Emirali Kokal, 2017.

- İzmir Limanı / Port of İzmir. Emirali Kokal, 2019.
- İzmir Limanı / Port of İzmir. Gökhan Gökmen, 2019.

• Borsa Sarayı, Konak / The Commodity Exchange Palace in Konak. Emin Emrah Yerce, 2019.

• Tarihi Asansör / Historical Elevator. Hüseyin Şalış, 2019.

• Karantina / Karantina. Emirali Kokal, 2019.

“İzmir’in denizleri koskocaman.
Çocuklar uzatır ayaklarını denize.
Midye keser ayaklarını kaçarlar.
Sevine sevine.”

EDİP CANSEVER (1928-1986) / From the poem of "Evenings of İzmir"

**"The waters of İzmir are divine.
Kids play along the shore.
Run away when the clams cut their feet,
Still with a huge smile."**

• Balçova, Teleferik / Balçova, Cable Car. Emirali Kokal, 2019.

• Göztepe sahili / Göztepe coast. Emirali Kokal, 2017.

• Göztepe sahili / Göztepe coast. Emirali Kokal, 2017.

• Karşıyaka / Karşıyaka. Emirali Kokal, 2016.

• Eski Foça / Foça, Old Town. Emirali Kocalı, 2017.

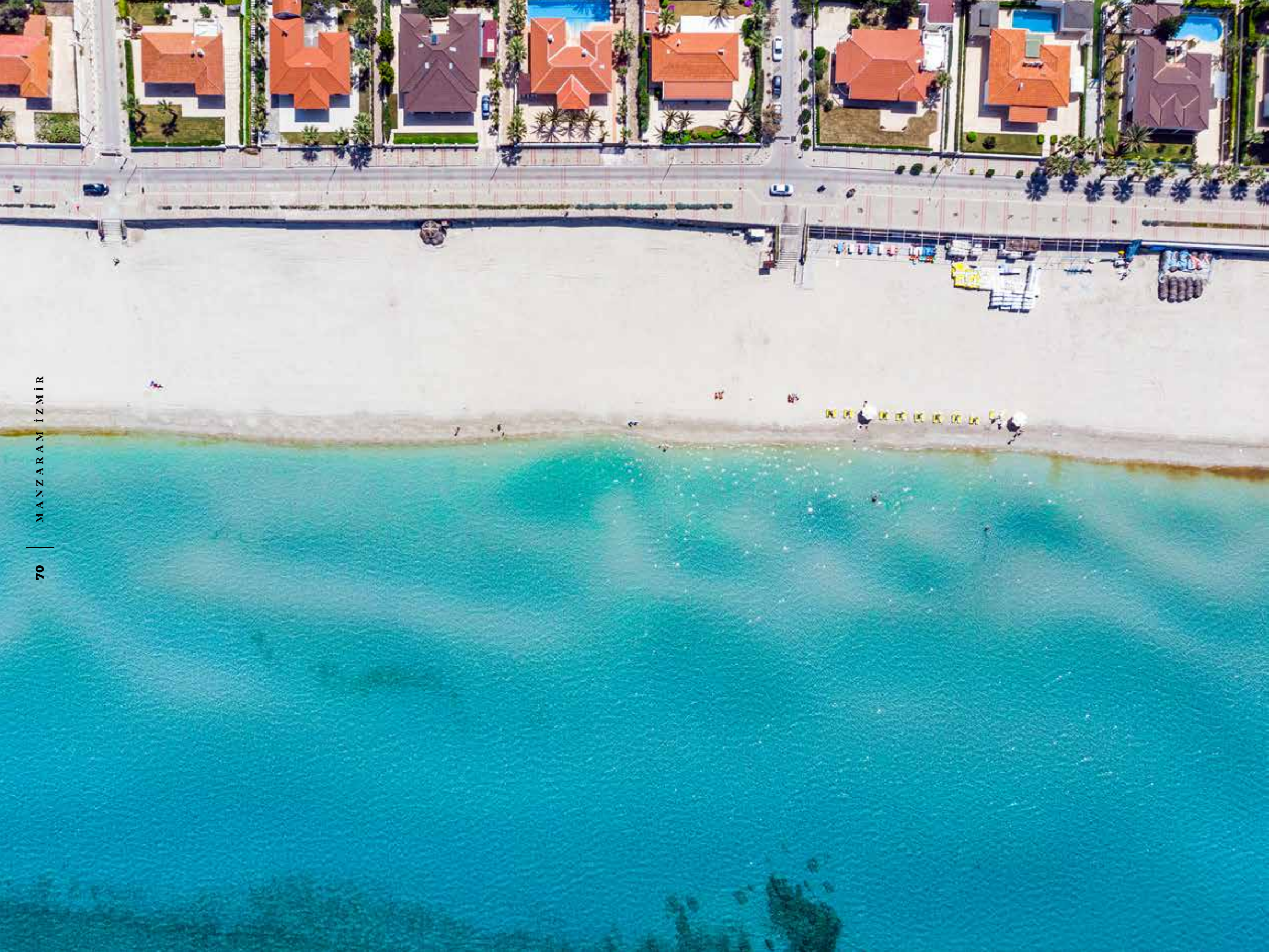
• Eski Foça / Foça, Old Town. Aykut Okan, 2019.

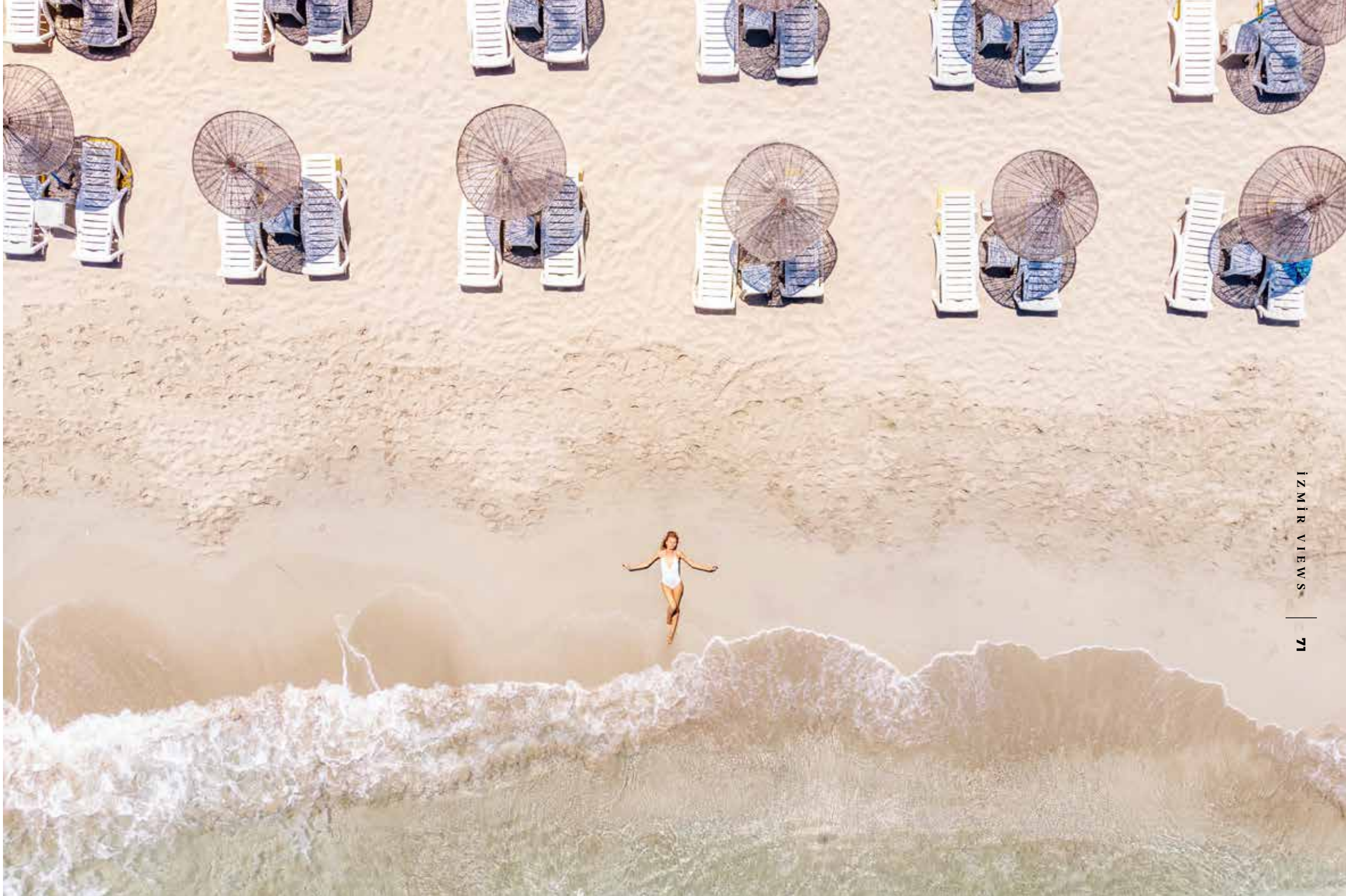

• Eski Foça / Foça, Old Town. Aykut Okan, 2019.

- Çeşme / Çeşme. Bülent İnce, 2018.
- Çeşme / Çeşme. Bülent İnce, 2018.

- Çeşme, Haralambos Kilisesi / Çeşme, Church of Haralambos. Mehmet Yasa, 2014.
- Çeşme-Alaçatı Yeldeğirmenleri / Çeşme-Alaçatı Windmills. Mehmet Yasa, 2014.

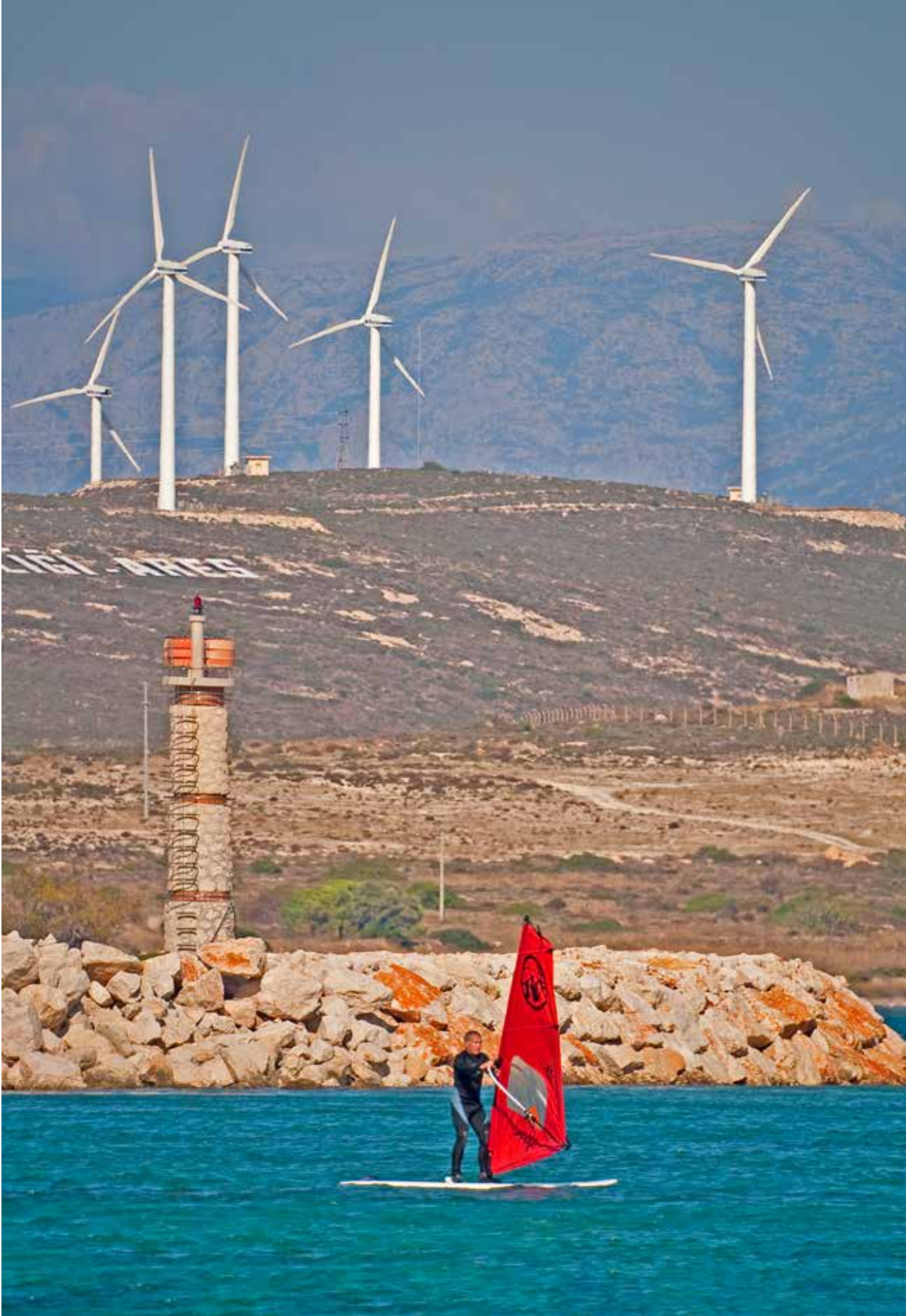
“İzmir’in kızları bir elinde de cımbızları.

Dişidir, anadır, efedir gidinin tatlı huysuzları.

Çıktılar mıydı ipek çoraplarla kordon boyuna,
Savaşta da aşkta da esasludur kadın duruşları”

SEZEN AKSU / From the lyrics of "Daughters of İzmir".

**"The girls of İzmir,
Feminine, motherly and strong.
They flaunt at Kordon in their silk stockings,
They stand tall whether in love or in war."**

• Alaçatı / Alaçatı. Tamer Hartevioğlu, 2014.

• Mordoğan Limanı / Port of Mordoğan. Emirali Kocal, 2018.

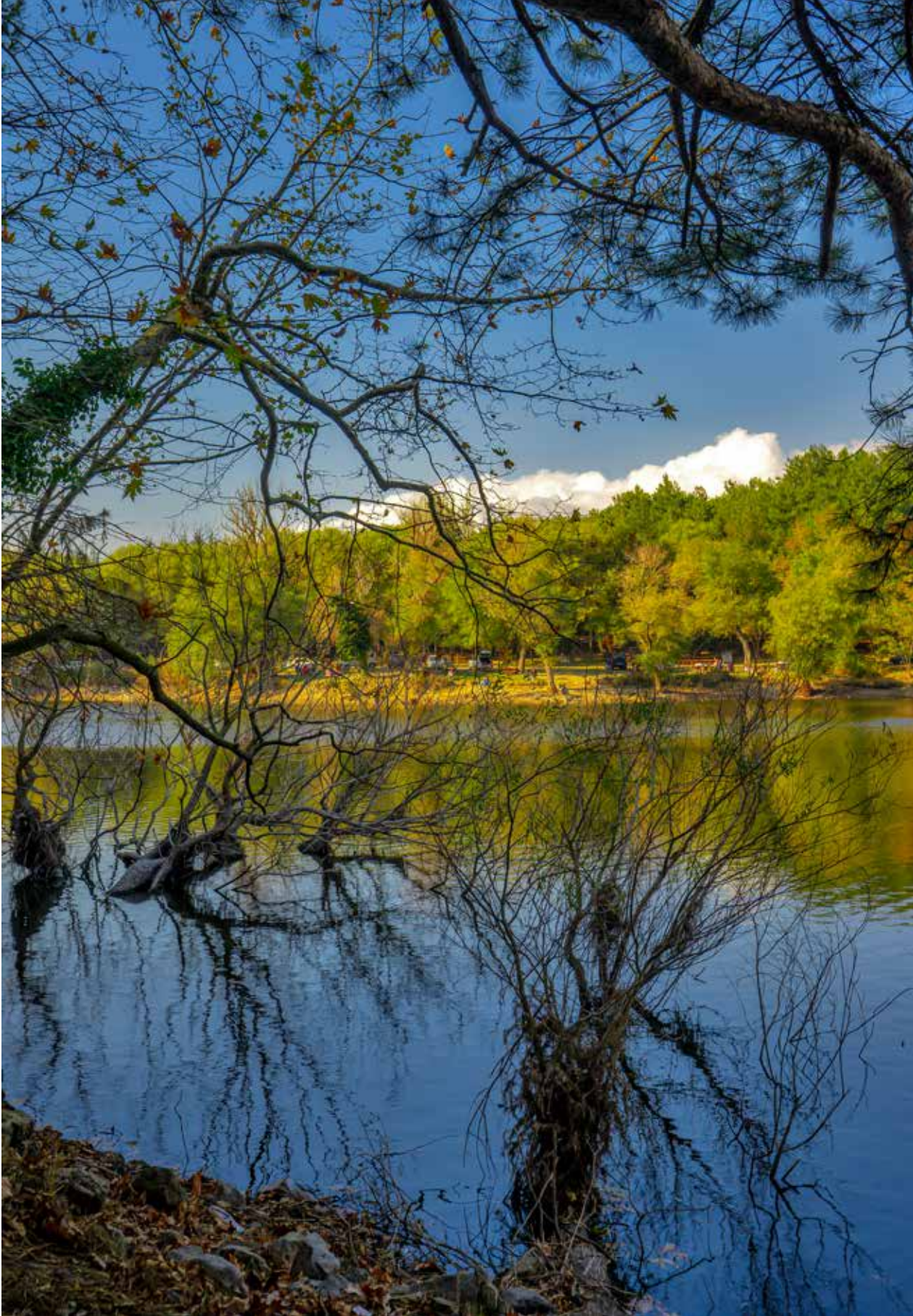

• Kùltùrpark / Kùltùrpark. Uygur Òzel, 2019.

• Efes antik kenti / Ancient city of Ephesus. Mehmet Yasa, 2015.

• Efes, Celsus Kütüphanesi / Library of Celsus in Ephesus. Emirali Kokal, 2017.

• Selçuk-Efes, Meryem Ana Evi / Selçuk-Ephesus, House of Virgin Mary. Tamer Hartevioğlu, 2014.

“İzmir’de bir ağaç gördüm.

Adı karabiberdi.

Dalını, meyvasını, gölgesini
getirdi masamıza serdi.”

BEDRİ RAHMİ EYÜBOĞLU (1913-1975) / From the poem of "Black Pepper".

"I once saw a tree in İzmir.
Pepper it was called.
Came with its branches, fruit and shadow
Accompanied us all."

• Bergama Akropolü Traian Tapınağı / Traian Temple of the Acropolis of Pergamon. İZKA arşivi / İZKA archive, 2014.

• Selçuk, Şirince Köyü / Selçuk, Şirince Village. Ozan Çelik, 2012.

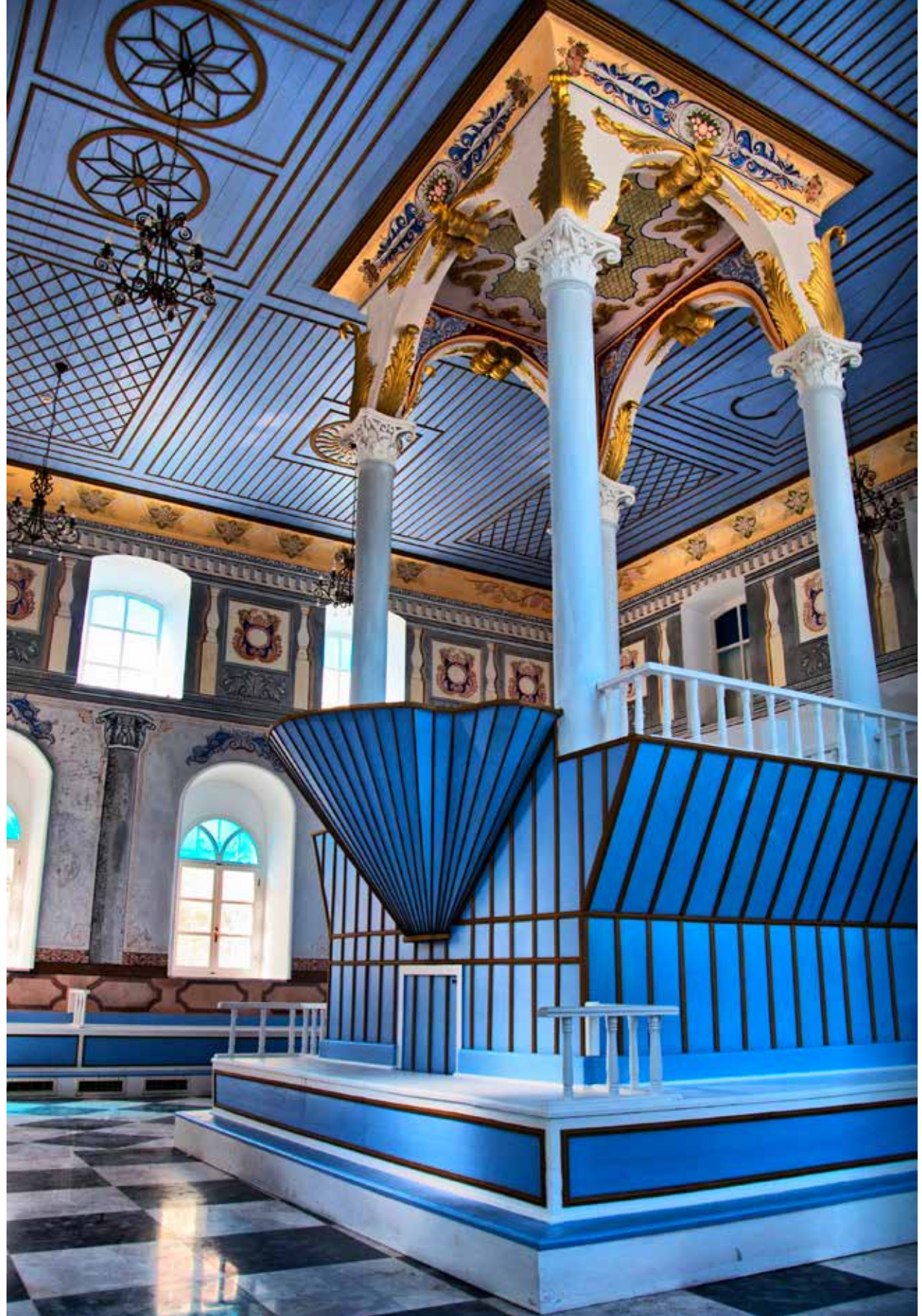
• Ödemiş-Bademli, Kılıczade Mehmet Ağa Camisi / Ödemiş-Bademli, Kılıczade Mehmet Ağa Mosque. Mehmet Yasa, 2014.

• Selçuk, Şirince evleri / Selçuk, Şirince houses. Gültekin Çizgen, 2018.

• Bergama, Yabets Sinagogu / Bergama, Yabets Synagogue. Fatih Kurunaz, 2014.

“Aşklar ve kentler birlikte yaşar
Birlikte soluk alır eski fotoğraflarda bile
İkiye bölebilir misiniz hasreti
Bir şarkıyı maviye sevinci
Ayrı koyarsanız İzmir’le İzmirliyi
Kırılır tuz-buz olurlar billurlar gibi”

DİNÇER SÜMER (1938-2019) / From the poem of "Darling İzmir".

“Love and cities co-exist
Breathe in together just like
Photos of distant memories
Could you break longing in two
Or a song, a color, feeling of joy too
If you separate people of İzmir from their land”
They break into pieces and feel blue”

İZMİR FOTOĞRAFLARINDAN DÜNDEN BUGÜNE BİR SEÇKİ

— ÖMER DURMAZ —

MANZARAM

İZMİR

VIEWS

A SELECTION OF İZMİR PHOTOGRAPHS FROM PAST TO PRESENT

İZMİR FOTOĞRAFLARINDAN DÜNDEN BUGÜNE BİR SEÇKİ

— ÖMER DURMAZ —

MANZARAM
İZMİR
VIEWS

İZMİR
KALKINMA
AJANSI

*Kültür
Yayınları*

*İzmir Görsel
Tarih Albümleri*

I

*Visual History
Albums of İzmir*

A SELECTION OF İZMİR PHOTOGRAPHS FROM PAST TO PRESENT